

MA-3313

Seat No. _____

M. Com. (Sem. III) Examination

March / April - 2017

Financial Accounts & Cost Account - 05

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ રામ પ્રકાશન પાસે મૂડીરોકાણની બે દરખાસ્ત છે. જે અનુસાર બંને યોજના ૧૪ માટે મૂડીરોકાણ રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ છે. તેનું ઉપયોગી આયુષ્ય ૫ વર્ષનું છે. રોકાણ પર વળતરનો દર ૧૦% છે. જ્યારે કરવેરાનો દર ૫૦% છે. ઘસારાની ગણતરી સીધી લીટીની પદ્ધતિએ કરવામાં આવે છે. બંને યોજનામાંથી મળતો રોકડપ્રવાહ નીચે મુજબ છે :

વર્ષ	વિકલ્પ-A	વિકલ્પ-B
૧	૪૦,૦૦૦	૬૦,૦૦૦
૨	૪૦,૦૦૦	૩૦,૦૦૦
૩	૪૦,૦૦૦	૨૦,૦૦૦
૪	૪૦,૦૦૦	૫૦,૦૦૦
૫	૪૦,૦૦૦	૫૦,૦૦૦

નીચેની પદ્ધતિઓ દ્વારા બંને વિકલ્પોનું મૂલ્યાંકન કરો અને તમારું મંતવ્ય રજૂ કરો :

- (૧) પરત આપ સમય પદ્ધતિ
- (૨) સરેરાશ વળતર દર પદ્ધતિ
- (૩) ચોખ્ખા વર્તમાન મૂલ્યની પદ્ધતિ.

અથવા

- ૧ (અ) મૂડીબજેટનો અર્થ, લક્ષણો તથા પ્રક્રિયા સમજાવો. ૧૦
(બ) પરત આપ સમય પદ્ધતિનાં ફાયદા-મર્યાદા સમજાવો. ૪
- ૨ રામ અને શ્યામ લિવરેજના ઉપયોગ સિવાય સમાન જોખમવાળા જૂથની છે. ૧૪
રામ કંપની લિવરેજનો ઉપયોગ કરે છે. અને ૬% ના વ્યાજના ૮,૦૦,૦૦૦નાં ડિબેન્યર બહાર પાડે છે. શ્યામ કંપની લિવરેજનો ઉપયોગ કરતી નથી. બંને કંપનીઓની રોકાયેલી મિલકત ૨૦,૦૦,૦૦૦ રૂપિયા છે. બંને કંપનીઓની રોકાયેલી મિલકત પર વ્યાજ અને કરવેરા પહેલાની કમાણી ૨૦% છે. કરવેરાનો દર ૫૦% છે. ઈકિવટી મૂડી પર મૂડીકરણનો દર ૧૦% છે :

(૧) ચોખ્ખી આવકના અભિગમ મુજબ બંને કંપનીઓનું બજાર મૂલ્ય અને મૂડીપડતર શોધો.

(૨) ચોખ્ખી કાર્યકારી આવકના અભિગમ મુજબ બંને કંપનીનું મૂલ્ય શોધો.

અથવા

૨ મૂડીભાગખાંનો ખ્યાલ સમજાવી મૂડી ભાગખાંને અસર કરતાં પરિબળો સમજાવો. ૧૪

૩ ૩૧-૩-૨૦૧૬નાં રોજ પૂરા થતાં વર્ષનું પાકું-સરવૈયું નીચે મુજબ છે. ૧૪
જે રોહિત લિ. કંપનીનું છે :

મૂડી-દેવાં	રકમ રૂ.	મિલકત લેણાં	રકમ રૂ.
શેરમૂડી :		કાયમી મિલકતો	
સત્તાવાર, બહાર પાડેલી		(પડતર - ૩૬,૦૦,૦૦૦)	૩૧,૦૦,૦૦૦
અને ભરાયેલી		ભાડાપટ્ટાની મિલકત	
૭,૦૦,૦૦૦ નાં પ્રે. શેર		(પડતર - ૧,૦૦,૦૦૦)	૮૦,૦૦૦
દરેક રૂ. ૧૦નો ૧ એવા	૭૦,૦૦,૦૦૦	યંત્રો	
૫,૦૦,૦૦૦ ના ઈ.શેર		(પડતર - ૧૨,૪૦,૦૦૦)	૬,૪૦,૦૦૦
દરેક રૂ. ૧૦નો એક એવા	૫૦,૦૦,૦૦૦	રોકાણો :	
શેર પ્રીમિયમ	૮,૬૦,૦૦૦	X નોંધાયેલા શેરમાં	
ન.નુ.ખાતું	૫૨,૪૦,૦૦૦	રોકાણ (બજારકિંમત	
કરવેરા અનામત	૨૮,૦૦,૦૦૦	૧૦,૦૦,૦૦૦)	૨,૦૦,૦૦૦
લેણદાર	૭૬,૪૦,૦૦૦	વેપારી રોકાણ	૮,૦૦,૦૦૦
B.O.D.	૨,૦૦,૦૦૦	નોંધણીવગરના રોકાણ	૪,૦૦,૦૦૦
ગૌણ કંપનીના દેવાં	૫,૬૦,૦૦૦	ગૌણ કંપનીનાં	
નહિ મંગાવેલ		શેરમાં રોકાણ	૧૬,૦૦,૦૦૦
રિવિઝન્ડ	૧૦,૦૦૦	ચાલુ મિલકત,	
જોગવાઈ :		લોન અને ધિરાણ :	
પ્રે. શેર રિવિઝન્ડ	૨૦,૦૦૦	ચાલુ મિલકત	
ઈ.શેર રિવિઝન્ડ	૬,૬૦,૦૦૦	સ્ટોક	૩૮,૪૦,૦૦૦
કરવેરા જોગવાઈ	૧૦,૮૦,૦૦૦	દેવાદાર	૮૦,૦૦,૦૦૦
		બેન્ક સિલક	૪,૦૦,૦૦૦
		ગૌણ કંપનીના લેણાં	૮૦,૦૦,૦૦૦
		લોન અને ધિરાણ	
		લેણીહૂંડી	૩૫,૦૦,૦૦૦
		અગાઉથી ચૂકવેલ ખર્ચા	૫,૦૦,૦૦૦
		પ્રાથમિક ખર્ચા	૧,૦૦,૦૦૦
	૩,૧૧,૭૦,૦૦૦		૩,૧૧,૭૦,૦૦૦

વધારાની માહિતી

- (૧) મિલકતોનો પુનઃસ્થાપના કિંમતે ગણતરી કરવા નીચેની રકમ ઘસારા બાદ કિંમતમાં ઉમેરવી :

ફી હોલ મિલકત ૨૦,૦૦,૦૦૦

ભાડા પટ્ટાની મિલકત ૮૦,૦૦૦

મશીનરી અને યંત્ર ૬,૦૦,૦૦૦

- (૨) ગૌણ કંપનીમાં રોકાણોની કિંમત ૨૦,૦૦,૦૦૦ આંકવાની છે. અને પેટન્ટ અને ટ્રેડમાર્કની ઉપજવા પાત્ર કિંમત ૬,૦૦,૦૦૦ છે.

- (૩) વેપારી રોકાણનું મૂલ્ય ૮,૬૦,૦૦૦ અને નોંધણી વગરનાં શેરમાં રોકાણનું મૂલ્ય ૬,૦૦,૦૦૦ ગણવાનું છે. નોંધાયેલા શેરનું રોકાણ કંપનીની સામાન્ય પ્રવૃત્તિ સાથે સંકળાયેલું નથી.

- (૪) સ્ટોકમાં કાચામાલની કિંમતમાં ૮,૦૦,૦૦૦ નો વધારો કરવો અને નકામા થયેલા સ્ટોકની કિંમત ૨૦,૦૦૦ છે. જે માંડી વાળો.

- (૫) પાઘડીની કિંમત ૧,૬૦,૦૦૦ એક કંપની પાસેથી ખરીદેલ ધંધા અંગે ચૂકવેલ રકમની છે. અને તે કંપની ફડયામાં ગઈ છે.

- (૬) વર્ષ દરમિયાનનો નફો રૂ. ૬૦,૦૦,૦૦૦ છે.

- (૭) પુનઃસ્થાપના કિંમતે વધારાનો ઘસારો નીચે મુજબ છે :

ફી હોલ મિલકત ૧,૦૦,૦૦૦

ભાડા પટ્ટાની મિલકત ૮,૦૦૦

પેટન્ટ ૬૦,૦૦૦

પેટન્ટ અને ટ્રેડમાર્ક ૬૦,૦૦૦

- (૮) કાનૂની ખર્ચમાં ૬૦,૦૦૦ અસામાન્ય પ્રકારનાં છે. BODનું વ્યાજ ૧૦,૦૦૦ છે.

- (૯) વર્ષ દરમિયાનનાં નફામાં વિદેશી હૂડિયામણનો રૂ. ૮૦,૦૦૦નો વધારો સમાયેલો છે.

- (૧૦) ગયા વર્ષનું વેચાણ રૂ. ૨૦,૦૦,૦૦૦ હતું. જેનો અંદાજિત નફો રૂ. ૨,૨૦,૦૦૦ હતો. જે ચાલુ વર્ષના નફામાં સમાયેલો છે.

- (૧૧) પૂરા થઈ ગયેલા કરારનો નફો ૧,૨૦,૦૦૦ની નોંધ હિસાબોમાં થયેલી નથી.

- (૧૨) ચાલુ વર્ષે ૪૦,૦૦૦ની પાઘડી માંડી વાળેલ છે.

- (૧૩) યંત્ર વેચાણનું નુકસાન ૧૦,૦૦૦ ન.નુ. ખાતે ઉધારેલ છે.

- (૧૪) ચાલુ વર્ષના નફામાં નોંધાયેલ રોકાણોની આવક ૧,૦૦,૦૦૦ સમાયેલ છે.

ગણતરી કરો :

- (૧) રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર
- (૨) ચોખ્ખી રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર

અથવા

૩ રોકાયેલી મૂડીનો અર્થ, ખ્યાલ સમજાવો અને રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનાં દરનાં ફાયદા સમજાવો. ૧૪

૪ નીચેની વિગત પરથી તા. ૧/૬ થી શરૂ થતા ૩ માસનું રોકાડઅંદાજપત્ર તૈયાર કરો. તા. ૧/૬નાં રોજ બેન્ક સિલક ૧,૦૦,૦૦૦ની હતી : ૧૪

માસ	વેચાણ	ખરીદી	મજૂરી	કારખાના ખર્ચ	વે.વિતરણ ખર્ચ
એપ્રિલ	૮૦,૦૦૦	૪૧,૦૦૦	૫,૬૦૦	૩,૮૦૦	૧૦,૦૦૦
મે	૭૬,૫૦૦	૪૦,૫૦૦	૫,૪૦૦	૪,૨૦૦	૧૪,૦૦૦
જૂન	૭૮,૫૦૦	૩૮,૫૦૦	૫,૪૦૦	૫,૧૦૦	૧૫,૦૦૦
જુલાઈ	૮૦,૦૦૦	૩૭,૦૦૦	૪,૮૦૦	૫,૧૦૦	૧૭,૦૦૦
ઓગસ્ટ	૮૫,૫૦૦	૩૫,૦૦૦	૪,૭૦૦	૬,૦૦૦	૧૩,૦૦૦

વેચાણ ખર્ચ ઉપરાંત વેચાણ પર ૫% લેખે કમિશન આપવાનું છે. જે વેચાણ પછી બે માસ બાદ ચૂકવવાપાત્ર બને છે. રૂ. ૬૫,૦૦૦ની કિંમતનું એક યંત્ર ઓગસ્ટમાં ખરીદવામાં આવશે. ત્યારે તેનાં નાણાં ચૂકવવામાં આવશે. ગયા વર્ષનું ડિવિડન્ડ રૂ. ૧૫,૦૦૦ જુલાઈમાં ચૂકવાશે. ગ્રાહકોને બે માસની શાખ આપવામાં આવે છે અને લેણદારોને પણ બે માસ પછી જ નાણાં ચૂકવાય છે.

અથવા

૪ (અ) રોકડ બજેટનાં ફાયદા અને મર્યાદા જણાવો. ૭
(બ) રોકડ બજેટ તૈયાર કરવાની વિવિધ પદ્ધતિઓ સમજાવો. ૭

૫ સમાન પડતર પદ્ધતિનાં ફાયદા અને મર્યાદા જણાવો. ૧૪

અથવા

૫ (અ) આંતરપેઢી તુલનાનું મહત્ત્વ વર્ણવો. ૭
(બ) આંતરપેઢી તુલનાનાં હેતુ સમજાવો. ૭

ENGLISH VERSION

- 1 Ram Prakashan having two investment options. In each 14
project investment is required of Rs. 1,00,000. Estimated life
5 years. Expected rate of return 10%. Tax rate 50%.
Depreciation as per SLM. Estimated cash inflow for each
project are as follows :

<i>Year</i>	<i>Option A</i>	<i>Option B</i>
1	40,000	60,000
2	40,000	30,000
3	40,000	20,000
4	40,000	50,000
5	40,000	50,000

Evaluate both the option and give your opinion for investment with the help of following methods.

- (1) Pay Back Period
- (2) Average Rate of Return
- (3) Net Present Value

OR

- 1 (a) Explain meaning, process and features of Capital 10
Budget.
- (b) Explain advantages and disadvantages of Pay 4
Back Period method.
- 2 Ram and Shyam both companies belongs to same risk 14
group. Both are identical in all respect except that Ram is
a levered company while Shyam is a unlevered company.
Ram include 6% debentures of Rs. 8,00,000. Total of assets
of both the companies Rs. 20,00,000 and both earn return
20% before tax and interest. Tax rate 50%. Equity
capitalization rate $K_e = 10\%$.
- (1) Cost of capital and value of Ram and Shyam as per
NI Approach.
 - (2) Value of Ram and Shyam as per NOI Approach.

OR

- 2 Explain concept of capital structure. And also explain 14
factors affecting capital structure.

3 The following is the balance sheet of Rohit Ltd. as on 31.3.2016 :

14

<i>Liabilities</i>	<i>Rs.</i>	<i>Assets</i>	<i>Rs.</i>
Share Capital :		Fixed Assets	
Authorized, Issued and paid up		Freehold property (cost Rs. 36,00,000)	31,00,000
5% 700000 cum:		Leasehold Property	
Pref. shares of		(Cost 100000)	90,000
Rs. 10 each	70,00,000	Plant etc. (cost Rs. 1240000)	6,40,000
500000 equity shares of		Investments :	
Rs. 10 each	50,00,000	Quoted shares Market Value : 10,00,000	2,00,000
Reserves and Surplus		Trade Investments	8,00,000
Share Premium	9,60,000	Unquoted shares	4,00,000
Profit and Loss A/c.	52,40,000	Shares of subsidiary Company	16,00,000
Taxation Reserve	28,00,000	Current Assets, Loan and Advances	
Current Liabilities and Provisions		Stock	38,40,000
Creditors	76,40,000	Debtors	80,00,000
Bank O.D.	2,00,000	Cash on hand and in Bank	4,00,000
Payable to subsidiary Company	5,60,000	Due from subsidiary Company	80,00,000
Unclaimed Dividend	10,000	Bills Receivable	35,00,000
Provisions :		Prepaid expenses	5,00,000
Pref. share Dividend	20,000	Preliminary Expenses	1,00,000
Equity share Dividend	6,60,000		
Provision for Taxation	10,80,000		
	3,11,70,000		3,11,70,000

The following additional information is available :

(1) Additions to the balances of original costs of assets necessary to convert to replacement costs :

Freehold Property 20,00,000

Leasehold Property 80,000

Plant etc 6,00,000

- (2) Shares held in subsidiary companies are currently valued at Rs. 20,00,000. The patents and trade marks have a market value of Rs. 6,00,000 which is conservative estimate of the price which could be obtained if they were sold.
- (3) Trade investments are valued at Rs. 9,60,000 and unquoted investments at Rs. 6,00,000. The quoted investments are not connected with the normal operations of the company.
- (4) Stocks : Adjustments required are as follows :
Increase in value of raw materials contained in stocks figure is Rs. 8,00,000 and obsolete components included in stocks Rs. 20,000 to be written off.
- (5) Goodwill of Rs. 1,60,000 represents the extra amount paid for a company which has now gone into liquidation.
- (6) The profit for the year is Rs. 60,00,000.
- (7) Additional depreciation based on the new replacement costs is as follows :

Freehold Property	1,00,000
Plant etc.	60,000
Leasehold Property	8,000
Patents and Trademark	60,000
- (8) Legal costs of an exceptional nature deducted in arriving at the profit for the year is Rs. 60,000.
Interest on Bank overdraft is Rs. 10,000.
- (9) Surplus obtained from the favourable movement of foreign exchange included in the profit for the year Rs. 80,000.
- (10) Sales made in previous year amount to Rs. 20,00,000 on which the estimated profit is 2,20,000. This figure has been included in the current year's profit.
- (11) On the other hand profit on completed contracts not yet brought into the accounts amounts to Rs. 1,20,000.
- (12) Goodwill written off in the current year's accounts is Rs. 40,000.
- (13) Loss on sale of machinery debited to current year's Profit and Loss Account is Rs 10,000.
- (14) Income from quoted investments included in the Profit for the year amount to Rs. 1,00,000.

From the above information find out :

- (1) Return on Gross Capital Employed
- (2) Return on Net Capital Employed.

3 Explain meaning and concept of capital employed and also explain advantages of return on capital employed. 14

4 From the following prepare cash budget for the period of 14
1st June to 31st August :

The opening cash Balance would be 1,00,000

<i>Month</i>	<i>Sales</i>	<i>Purchase</i>	<i>Wages</i>	<i>Factory Exp.</i>	<i>Selling and Dist Exp.</i>
April	80,000	41,000	5,600	3,900	10,000
May	76,500	40,500	5,400	4,200	14,000
June	78,500	38,500	5,400	5,100	15,000
July	90,000	37,000	4,800	5,100	17,000
August	95,500	35,000	4,700	6,000	13,000

Commission at 5% of sales is to be paid after two months of sale. Machinery purchased for Rs. 65,000 in August, payable in August. The dividend of last year for Rs. 15,000 will be paid in July. Period of credit allowed by suppliers and to customers is 2 months.

OR

4 (a) Describe advantages and disadvantages of Cash Budget. 7

(b) Explain different methods for preparing Cash Budget. 7

5 Explain advantage and disadvantage of uniform costing. 14

OR

5 (a) Describe importance of interfirm comparison. 7

(b) Explain objectives of Interfirm comparison. 7